

Borghjerg: Denne Udtalelse den 3. November binder ikke det ærede Medlem og hans Gruppe til at gaa med til en hvilken som helst Ordning, det er rigtigt, men til loyalt og forhandlingsvenligt at gaa den Vej, som den lovede Regeringen, nemlig den midlertidige Valgkredsordnings Vej, og den forpligtede Gruppen til, hvis den ikke var tilfreds med dette Forslag, at udarbejde et andet, som den var mere tilfreds med. Det har man ikke gjort det mindste Tilløb til. Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds skulde være varsom med at tale om at lægge for meget ind i en Udtalelse. Delegationen lægger for Tiden ind i en Ministers Ord, at „Lov er Lov, og Lov skal holdes“, simpelt hen det, at Regeringen vil svigte det Program, den er kommen til Magten paa. Jeg lægger ikke det mindste mere ind i den Udtalelse, som findes paa Spalte 249, end der ligger i den: Villighed til at forhandle med Regeringen om en midlertidig Valgkredslov. Det er en Forhandlingsvillighed, som det ærede Medlem og hans Parti sikkert ikke har vist, skønt en saadan Forhandlingsvillighed stemmer med det ærede Medlem og hans Partis Program og med et Forslag til en Dagsorden, som det ærede Medlem har været med til at stille her i Salen, et Program, som siger: En Grundlovsændring og da Forholdstalsvalg. Nu gaa de med til noget helt andet, nu stemme de for Delegationens Ændring, som siger: Forholdstalsvalg, men aldeles ikke Grundlovsændring, nu bryde de med deres Program paa dette Punkt.

Dernæst sige de, at i det, som der staar i Programmet af 1905, er der ikke ændret en Tøddel. Men der staar jo, at de ville have en Grundlovsændring med Forholdstalsvalg og en Gennemførelse af den i Grundlovens § 32 liggende Lighedsfordring! Og i Overensstemmelse dermed stillede det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds Forslag til en Dagsorden, som opfordrede Regeringen til enten at fremsætte en Grundlovsændring og da foreslaa Forholdstalsvalg eller et Forslag om en midlertidig Valgkredsoplægning. Da det saa kommer til Stykket, da der viser sig en Mulighed for, at denne Regering vil frem ad den Vej, som den forrige Regering havde anvist, da der endelig viser sig en Mulighed for, at Befolkningen kan faa sin Ret, at særlig København og Byerne kunne faa deres Ret, findes de Herrer ikke under Københavns Fane, ikke under Byernes Fane, ikke under den politiske Valgrets Fane, men un-

der den Mands Fane, som deres Meningsfæller i Fjor Efteraar forhaanede, da de gik forbi med Fanespidsene vendte nedad. Nu samle de sig under den Mands Fane, som de have forhaanet, nu da han kan hjælpe dem til at opretholde den politiske Uretfærdighed, til at blive ved at forurette København og Byerne, og nu gaa de sammen til Valg. Men det skulle Vælgerne, ikke mindst her i København, vide at vurdere.

Hammerich: Det ærede Medlem sagde, at Højre har siddet i Udvalget uden at have gjort noget Forsøg paa at faa en Løsning paa dette Spørgsmaal. Det ærede Medlem har jo været Medlem af Udvalget lige som jeg og vil dog indrømme, at der i alt Fald fra min Side er gjort et ret alvorligt Forsøg paa at faa en Løsning af denne Sag. Men det viste sig, hvad jeg allerede har ment i lange Tider, at en tilfredsstillende Løsning kunde kun naas i Forbindelse med en Grundlovsændring. Det er altsaa ikke rigtigt, at vi ikke have forsøgt at naa en Løsning, men Sandheden er, at vi ikke have kunnet naa en Løsning, som vi kunde give vor Tilslutning.

Naar saa det ærede Medlem taler om det Program, vi have haft, eller det Løfte, vi have givet i 1905 — det var det daværende ærede Medlem fra Thisted (N. Andersen), som da paa vor Gruppens Vegne fremsatte en Udtalelse — ved hvis andet Led jeg personlig var en lille Smule betænkelig —. Det, som der den Gang blev givet Tilslutning til fra vor Side, var et klart og bestemt udtalt Ønske om at faa Forholdstalsvalg indført, og dertil blev saa føjet, at skulde det være umuligt, da maatte vi søge en Ordning med nogenlunde lige store Kredse, som da kunde være Vejen til at bringe os Forholdstalsvalg, den efter vor Mening eneste tilfredsstillende Ordning. Hvis det ærede Medlem derhos mindes, hvorledes det blev motive-ret af det ærede Medlem fra Thisted, vil han ikke kunne overse, at Tanken var den, at denne Ligelighed i Kredsenes Størrelse skulde være gennemført nogenlunde hele Landet over og uden Forøgelse af Kredsenes Tal. Og en saadan Løsning er jo slet ikke det, der ligger for.

Naar vi derfor nu ikke have sluttet os til dette Forslag, er det, fordi det er blevet os klart, at det ikke fører til en tilfredsstillende Ordning af hele denne Sag, og at denne kun kan naas ved en Grundlovsændring; men det er ikke, fordi vi